

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ח' כסלו תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים ג | דף הכולל: שבת קיד.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תקל"א עד סעיף ד'.
מוסר: אהבת חסד - ואם קרוביו אינם עניים' עד 'ודע דכתבו האחרונים'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: וצריך אדם לחקור' עד 'הביטחון השביעי'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

החלום ופתרונו: סיפורה המטלטל של משפחת קאופמן מעפולה | זה מה שיקרה בבית משפחת פפנהיים בערב פסח תשפ"א || מה השיב פוסק הדור כשבחור נקש בדלתו ושאלו מה מברכים על תפוח? | 2025

על דא ועל הא

**פיצוץ בנמל ביירות. הסכם עם איחוד-האמירויות.
סגר שני במדינת ישראל. טראמפ נדבק בקורונה.
טראמפ מפסיד (לכאורה) בבחירות. פיגוע ירי
בווינה... בחוץ ייהום הסער - ובפנים מאיר הנהר!**

הדרן עלך מסכת עירובין - אור לארבע עשר בודקין את החמץ לאור הנהר...

ההתפרצות שאיש עוד לא מתאר את ממדיה, מתחיל בחרדה צוברת תאוצה. תחת מטריית שמועות קורונה ועם קלפיות מבודדות יוצא העם הישראלי לבחור (מדויק יותר: לא לבחור) שוב את הבחירות לכנסת.

ומדי יום, רבבות אלפי ישראל מוציאים את הראש לשעה קלה מהמדמנה, ממלאים את ריאותיהם ב'דף היומי'. צולחים את כל מסכת ברכות. אמנם רובה אגדות חז"ל מרתקות, קלות ומושכות את הלב, אבל בכל זאת - ללמוד דף מדי יום, בעקביות, אינה מלאכה קלה.

הדרן עלך מסכת ברכות. חוגגים. פותחים את מסכת שבת ומתחילים.

והעולם ממשיך להתגלגל:

חוגגים פורים כשאלכווג'ל עדיין בגדר המלצה. חוגגים את פסח בליל הסגר. בתי-כנסת נסגרים (באמת!) והפאניקה משתלטת. שיעורים מתבטלים. ישיבות סוגרות שערים. בני גנץ מקפל זנב, נפרד מלפיד, בורא את התואר 'חליפי'. הכנסת מושבעת. ההסכם

יקותיאל יהודה גנזל

עולם כמרקחה. אחת השנים הדרמטיות ביותר. המטלטלות ביותר. שנה בה השתנו סדרי בראשית ו'שגרה' הפכה למושא-חלומות של אנשי המדע הבדיוני. ובתוכם - מאות אלפי יהודים התעלו מדי יום למשך שעה שלימה, קצרה או ארוכה, ועסקו במה שחשוב באמת. מניחים חיי שעה תוססים ועוסקים בחיי עולם. ח' בטבת. מתחילים ללמוד את הדף הראשון במסכת ברכות. בצהלה. במעמדי 'כבוד התורה' אדירים. יושב הלומד בביתו או בבית-המדרש וגומע דף אחר דף, יום אחר יום.

ובינתיים: העולם מתבשר על תקיפה אווירית אמריקנית המקפדת את פתיל חייו של רב המרצחים קאסם סולימני. מטוס אוקראיני נפגע מטיל איראני ומתרסק מעל איראן. רעידת אדמה בטורקיה כובשת את הכותרות. טראמפ&נתינומציגים בראווה את 'עסקת המאה' לקול רחש-בחש פוליטי. נ' ישכר חוזרת ארצה בקול רעש גדול. והנה, חולה הקורונה הראשון נוחת בישראל,

האמירויות. טיסה ראשונה יוצאת לאבּו־דאבי. גם בחריין מצטרפת לחגיגה הגדולה. מדינת ישראל נכנסת לסגר שני. מדינת ישראל מתנהלת ניהול כושל בתוך הסגר השני. מדינת ישראל יוצאת מהסגר השני. 'הסכמי אברהם' מוכרזים והסכם ישראל-סודאן מתכונן. טראמפ נדבק בקורונה. טראמפ מפסיד (לכאורה) בבחירות. פיגוע ירי מטלטל את וינה ועולה לכותרות.

אתמול, רבבות אלפי יהודים מאושרים, הביטו על כל החולף בשנה האחרונה מלמעלה. הם נעלים הרבה יותר מכל זה. כן בחירות, לא קורונה, כן איומים, לא הסכמי שלום-תמורת-שלום. אנחנו אין לנו אלא את התורה הקדושה. וגם אם הסוגיות קשות - אנו צולחים אותן בגאון, בתשוקה באור המאיר את הבית כולו. הדרן עלך מסכת עירובין!

אור לארבע עשר בודקין את החמץ לאור הנר...

(המבשר)

הקואליציוני נחתם. איראן משגרת לווין ראשון אל החלל. משפט נתניהו מתחיל לאור זרקורי התקשורת המתמוגגת. במינסוטה הורג שוטר אמריקאי את ג'ורג' פלויד האפרו-אמריקאי ואמריקה נדלקת באש הקטבים הגזעניים. עשרה מיליון נדבקי קורונה בעולם כולו. טיסה ראשונה מאיחוד האמירויות נוחתת בארץ. שריפה בצרפת תופסת את עין העולם. ערב הסעודית משגרת חללית למאדים. העצמאיים מפגינים בכיכר רבין.

למרות הסגר. למרות הבלבול. למרות הפרנסה העשויה ולמרות השיעורים שהתבטלו - רבבות צלחו את מאה חמישים ושש הדפים של מסכת שבת, לא קלים בעליל. קדוש ייאמר להם. מתוך אי הוודאות מתחילים ללמוד את אחת המסכתות הקשות שבש"ס: מסכת עירובין.

ובחוף, ייהום הסער:

פיצוץ מחריד את נמל ביירות. ראש ממשלת לבנון מתפטר. בתווך מתבשר העולם על נרמול היחסים בין ישראל לאיחוד-

הסיפור היומי

הבחור נקש בהיסוס על הדלת. להפתעתו פתח רבי משה בעצמו, הכניסו פנימה בחום ושאל למבוקשו. הבחור הבין כי עליו לשאול דבר - מה בהלכה, אך מה ישאל? וזה מה שעלה בדעתו: "כבוד הרב, מה מברכים על תפוח?"...

בספר 'ויגד משה' מופיע סיפור נפלא:

היה פעם צעיר יהודי שהתקרב לתורה ולמצוות. אחד מרבנותיו שוחח עמו רבות בענייני היהדות, ובין השאר סיפר לו על גדלותו העצומה של הפוסק המפורסם הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, היושב ב'איסט סייד' ומצודתו פרושה בכל העולם, כאשר שאלות מכל קצוות תבל עולות על שולחנו הערוך והבהיר.

הצעיר הזה החליט לפגוש את הפלא בעצמו. בהזדמנות הראשונה, עשה את דרכו אל מעונו של רבי משה. כשהגיע, נקש בהססנות על הדלת. להפתעתו, פתח הרב בעצמו את הדלת בפניו, הכניסו פנימה בחום, ושאל למבוקשו.

למען האמת, מבוקשו של הצעיר היה רק לפגוש את רבי משה פנים אל פנים, ותו לא. אבל כשעמד כך מול הרב, הבין שהרב מצפה לשאלה כלשהי. הוא עשה חשבון מהיר, שאם כולם שואלים שאלות בהלכה, גם הוא צריך לשאול שאלה בהלכה. מה ישאל? זה מה שעלה בדעתו: "כבוד הרב, מה מברכים על תפוח?"...

"שאלה גדולה שאלת בני", אמר לו רבי משה ברוך. מי שהיה מורגל לשאלות חמורות שבחמורות, אפילו לא גילה סימן קטן של

זלזול בשאלה שכל תינוק יודע עליה את התשובה. "כתבתי על כך תשובה להלכה", המשיך בנועם, "והעליתי להלכה, שיש בזה כמה פרטי דינים וחילוקים: אם התפוח עדין בוסר ואינו טוב לאכילה - יברך שהכל נהיה בדברו. ואם הוא בוסר אך כבר ראוי לאכילה - יברך בורא פרי האדמה. ודלא כהשו"ע. ואם הוא בשל כל צרכו - יברך בורא פרי העץ" (אגרות משה ח"א סנ"ז, יעויין שם בהרחבה פרטי הדינים והשיטות).

עיניו של השואל נצצו משמחה. הוא הודה לרב, ביקש ברכה, ולאחר מכן הלך לדרכו, כשאותות החוויה הרוחנית שעבר ניכרים על פניו. הוא חזר לרבו, וסיפר לו שהיה אצל רבי משה פיינשטיין, ואף שאל אותו שאלה בהלכה.

"איזו שאלה שאלת?" - התעניין רבו. והוא חזר, מילה במילה, על השאלה. רבו החויר: "בשאלה כזו מטרידים את פוסק הדור?!" - שאל כשהוא מזועזע כולו.

הצעיר לא התבלבל, אלא אמר לו כי הרב עצמו אמר לו שמדובר בשאלה גדולה, ואף פרס בפניו כמה חידושי דינים שחידש בזה להלכה בספרו! -

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? dirshu@dirshu.co.il שלח מייל ל-

בלהט הוויכוח התעופפו מושגים רבים באויר: "שעת הדחק", "אירוסין ונישואין", "אין מערבין שמחה בשמחה" ועוד. גם הפוסק הרב נכטיגר שליט"א ציין שהוא לא יודע וצריך לעיין במשנ"ב...

זה מזה שהתרחש בבית משפחת פפנהיים בה' בתשרי תשפ"א. אבל בערב פסח תשפ"א זה כבר ייראה אחרת... | המודעה
הייחודית שפורסמה במודיעין עילית לקראת תחילת לימוד חלק ו' במשנ"ב במסגרת 'הדף היומי בהלכה'

המחותנים והפוסק הרב נכטיגר שליט"א, התעופפו מושגים רבים
לאויר: "שעת הדחק", "אירוסין ונישואין", "אין מערבין שמחה
בשמחה" ועוד. גם הפוסק שליט"א ציין שהוא לא יודע, וצריך
לעיין במשנ"ב. מה לעשות, הקורונה הביאה לנו שאלות חדשות
ומוזרות....

השבוע פרשת ויצא, נסיים הלכות יום טוב ונתחיל לשנן
הלכות חוה"מ במשנה ברורה חלק ו' במסגרת השיעור בדף היומי
בהלכה מבית 'דרשו'. חלק ו' הינו החלק המוכר והנלמד ביותר
במשנ"ב, ומעניק לימוד נרחב על כל החגים. זאת ההזדמנות שלי
ושלך להפוך ל'הלכה יידן' - יהודי של הלכה, כאשר נוכל לדעת
את הלכות החגים על בוריין, ובמקרה ספק נדע היכן לפתוח את
המשנה ברורה ולמצוא תשובות.

ההספק החודשי מתחלק בצורה של שבועיים וחצי לימוד
החומר, בתוספת ההערות הבהירות (והאקטואליות!) של 'דרשו',
בליווי שאלות משתתפי השיעור, ושבוע וחצי חזרה על שו"ע
ומשנה ברורה ללא הערות. כאשר בסוף החודש ישנה אפשרות
למבחן אמריקאי (המזכה במלגה) במסגרת דרשו, למעוניינים.
למתמידים לבוא באופן יומי, תצפה הפתעה בל"נ במועד
סיום כרך ו'. לא נחשוף את כל הקלפים, רק נציין שאי"ה במועד
יהיה חו"ל...

השיעורים נמסרים בכל יום בל"נ ב:

ביהכנ"ס ברסלב בהיכל הגדול בשעה 9:15-10:00 בבוקר
(בתום תפילת שחרית).

ביהכנ"ס יערוסלב בקומת קרקע בשעה 10:15-11:00 בבוקר.

בברכת "גוט מועד"

ידידך,

יהושע לייב פלטיניק

בס"ד

מזל טוב!!

ה' תשרי תשפ"א.

כינס משפחתי מאולתר בבית משפחת פפנהיים, והרוחות
סוערות:

- "מה יהיה, שוב נדחה את החתונה?" הרימה אם החתן את
מבטה לרגע מספר התהילים.

- "לא דוחים חתונה. מספיק שדחינו מלפני שבועיים בגלל
הפחד המטופש של בעל האולם". אב החתן.

- "אבא", ציין הבן הגדול בדרך ארץ הנדרש: "גם אם היינו
מקיימים את החתונה בזמן המתוכנן, בסגר, השאלה היא לא האם
היה לנו מנין, אלא זימון..." סיים את הידוע לכל וחזר לחפש את
מס' הטלפון של המחותנים בסלולרי.

- "אני מודיע כי החתונה תהיה בא' דחיה" סוכות, באותו
המקום ובאותה השעה של המצוין בהזמנה המקורית", קבע שוב
האב את דעתו, ברוח המסתורין של ההזמנות בתקופה זו.

- "המחותן הרב ברזל טוען כי אסור להנשא בחוה"מ", הבן
עם הסלולרי.

- "תאמר לו שזה דבר האבד". הבן הבא בתור, שפתאום חזר
להרגיש "גיבנת" בגיל 17.

- "מותר, כי זה כמו מחזיר גרושתו, הרי ביטלו כבר חופה
אחת", צייץ הגיס הלץ, שעד לרגע זה ידע את מקומו.

- "למה לא נתחתן בערב יו"ט כמו פעם שנישאו בערב שבת,
והסעודה תהיה בסוכה הגדולה של ביהכנ"ס?" הרים החתן
להנחתה. כנראה מישהו שכח שהוא גם צד בעניין.

- "אין מה לדבר. לא מתחתנים בערב יו"ט. אם לא בחוה"מ אז
ביו"ט עצמו"?? שוב האם המתלבטת.

בלהט הוויכוח שניטש בדקות הקרובות בין בני המשפחה,

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

היה זה ה'מעריב' הראשון שהוא התפלל בהיכנסו לנועם עול המצוות

אור לארבעה עשר

של בדיקת חמץ. גם אז, מספרים לנו ספרי קודש, מפציע אור עצום ורב נגוהות. האור שממנו יופיעו ניצוצי חג הפסח הקדוש והמרומם למחרת. לאחר ביעור החמץ. עם כניסת החג.

אף בשעה זו, הבית כולו מצוחצח ובוהק מנקיון ה'קשר"ק'. זהו רגע שבו כל יהודי חש בעצמו גם הארה של התחדשות והזדככות. התחלה חדשה ורעננה. לאחר השלכת החמץ והשאור, וניקוזם אל שקיק קטן ובו עשרה פתיתים בודדים. מיועדים לביעור. אזי מתרחש ה'אור לארבעה עשר' בניסן.

בימים אלו חל ומתרגש מחדש 'אור לארבעה עשר' בדמותה של המשנה הראשונה במסכת פסחים, אותה מתחילים המוני בית ישראל במסגרת לימוד ה'דף היומי'.

ושוב זוכים יהודים לחוש ולחוות את ה'אור לארבעה עשר' - את האור של ההתחדשות וההתרגשות עם התחלתה של מסכת חדשה ומאתגרת. מסכת שתוביל אותנו ותכין אותנו לקראת ה'אור לארבעה עשר' שיחול בעזרת ד' בערבי פסחים השתא. האור המשולש לא במהרה יינתק. ה'אור לארבעה עשר' המתחדש פעם בחיים בליל ה'בר מצוה', בשיתוף זה שמתרגש פעם בשנה בליל 'בדיקת חמץ' - יחברו ויתואמו אל ה'אור לארבעה עשר' של תחילת מסכת פסחים. אורה ושמחה שלא במהרה תינתקנה.

(המבשר ז' בכסלו תשפ"א)

מאת הרב י. טוורסקי

לפני כמה שבועות, יצא לנו להתפלל מעריב לצדו של בחור 'חתן בר מצוה'.

היה זה ה'מעריב' הראשון שהוא מתפלל בהיכנסו לנועם עול המצוות. 'קריאת שמע' הראשונה שהוא מקיים בהיותו 'מצווה ועושה', ושאר מצוות 'דאורייתא' ו'דרבנן' שהוא מקיים תוך כדי תפילה ראשונית זו.

לא היו צריכים להיות חדי עין במיוחד כדי להבחין בחשמל השורר באוויר סביבו. הוא היה נרגש כולו. שקוע לגמרי בסידור שלפניו. מכוון היטב ומתרגש מכל מילה. הן לא דבר של מה בכך הוא, להפוך ל'בר מצוה' - 'גדול' המחוייב בתרי"ג המצוות.

זו תחושה נפלאה של התחדשות. מעבר לכובע והחליפה המדיפים ריח של טריות ורעננות. התפילין הקדושות שזה עתה נרכשו בדחילו ורחימו - הילד חש עצמו כתינוק שנולד מחדש. הוא נעשה לבן אדם. 'מענטש' לכל דבר. פוסע ומהלך מעדנות בהיכלו של המלך.

'אור לארבעה עשר' - זו ההגדרה שהעניקו בספרי חסידות לשלב זה, בו הנער מסיים את שנתו ה'שלוש עשרה' וצולח בבטחה אל תחילת שנת ה'ארבע עשרה'. זה ו'אור' מופלא רום מעלה. אור של התחדשות וריענון.

וזה, על משקל ה'אור לארבעה עשר' המתחדש בכל שנה בליל

כל האירועים שווים הרבה פחות מקליפת השום, לעומת האירוע העולמי החשוב באמת, שהתרחש אתמול

התקשורת הכללית לא דיווחה מאומה, אבל זה בכלל לא משנה לרבות שסיימו אתמול בסיוק אדיר את מסכת עירובין

"לפסוח" עליו!

הביטחוני עם ישראל; ה"קורונה" הולמת שוב במדינות אירופה; נתניהו כבר בעיצומו של קמפיין הבחירות; מדינה ערבית נוספת בדרך להסכם שלום עם ישראל; מזג אוויר סוער גרם לנזקים אדירים במרכז הארץ; מרכזי מאיימים לפתוח את שעריהן

רשימת החיסונים לקורונה הולכת ומתארכת; ארה"ב נערכת לחילופי ממשלים; הנשיא טראמפ מבטיח להוכיח שהיו זיופים המוניים בבחירות; הפלשתינים חידשו את שיתוף הפעולה

עכשיו, כשמסכת חדשה מתחילה, זו הזדמנות נפלאה להצטרף לשיירת הנצח של הלומדים בקביעות ומסיימים מסכת אחרי מסכת, איש אחר איש ומידת עמקותו ועיונו בה, אך בצוותא חדא, כעין מעגל ארוך ונפלא המקיף תבל ומלואה, וכמו מכריז בקול רם ובנעימה: "ברוך שבחר בהם ובמשנתם, אשריכם ישראל!"

אלו שזכו שכל חייהם מוקדשים לתורה, שבט לוי וכל אלו שנשאם ליבם להימנות עליו על ידי התמסרותם לתורה בכל אונם ומאודם, ללומדי התורה בהיכלי הישיבות והכוללים, בודאי אינם זקוקים למאמר בעיתון כדי להוסיף עוד חיל בתורה, כשאיפתם הטהורה, בהדרכת רבותינו מרנן גדולי הדור וראשי הישיבות שליט"א.

אבל התורה צריכה להיות בבת עינו ותמצית קיומו של כל יהודי, המצווה ושואף להיות דבוק בה כפי השגתו ויכולותיו בכל יום ויום. דרכים רבות ישנן שבאמצעותן יכול כל יהודי להשיג את חלקו בתורה, ובדורנו נוספו גם אמצעים טכנולוגיים שבעזרתם ניתן להאזין לשיעורי תורה בכל תחום, אף מבלי לצאת מהבית, וכן לספרות תורנית מוארת, המאפשרת לכל יהודי, בכל דרגה ושלב, לעסוק בתורה. צריך רק לרצות, לפתוח את הלב ולהקדיש את הזמן הראוי לעסוק עוד ועוד בתורתו של הבורא יתברך.

"תחנת הצטרפות" נוספת לשיירת הנצח של הדף היומי נפתחת החל מהבוקר לכולם. המוני יהודים שכבר "נוסעים" בה בקביעות מעידים כי מלבד עצם הלימוד היא משפיעה לטובה על כל שיחם ושיגם, כראוי ליהודי הקשור בעבותות אהבה יומיומיות לדף הגמרא. עדיי אפשר לקפוץ על ה"עגלה" המלאה בכל טוב! טעמו וראו כי טוב!

(י.ג. יתד נאמן ז' בכסלו תשפ"א)

בניגוד להנחיות, המרגל הישראלי יונתן פולארד מורשה לעלות לישראל...

תסלחו לנו, קוראים יקרים, על שמאמר המערכת לא יעסוק היום באף אחד מן העניינים ה"בוערים" בחלל האוויר בישראל ובעולם - כל אלו שווים הרבה פחות מקליפת השום, לעומת האירוע העולמי החשוב והנחצי באמת, שהתרחש אתמול, וליתר דיוק: מאתמול - בכל יום מחדש.

התקשורת העולמית והכללית לא תזכה לדווח על כך, למרבה הצער, אבל זה בכלל לא משנה לרובות-רובות יהודים, מכל החוגים והמחנות, מארץ הקודש ומכל קצוות תבל, שסיימו אתמול בסיפוק אדיר ובחדוותא דאורייתא, את מסכת עירובין, ויתחילו היום, בשמחה עילאית ובחרדת קודש או פרק "אור לארבעה עשר" ממסכת פסחים, במסגרת לימוד הדף היומי, אותה יזכו לסיים ממש בימי ערב הפסח הבעל"ט. הנה אירוע שעליו ראוי ונהדר להרחיב את הדיבור!

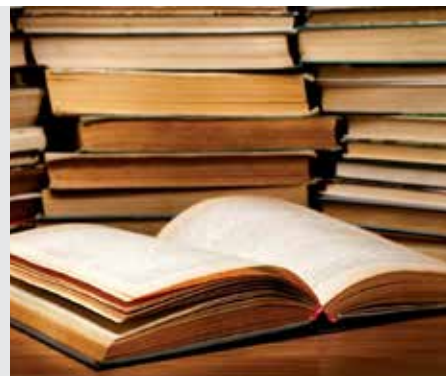
מה יפו פעמיך, לומדי התורה בל אתר ואתר! איזו הרגשה עילאית היא לחזות בהמוני לומדי הדף היומי, המגישים לבורא יתברך המחשה עילאית לרגשות התודה המפעמים בליבנו על שבחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו

אשרי מי שזוכה להימנות על שבט לוי, על לגיונו של מלך, אלו שתורתם אומנותם וכל הווייתם בבית המדרש משחר ועד ליל, ואולם לכל יהודי יש חלק בתורה הקדושה, כל אדם מישראל זכאי וחיוב לקשור עצמו בעבותו של קבע אל התורה הקדושה.

אין גבול לשיעור לתורה, בה חייב האדם להגות ככל יכולתו בכל רגע מחייו, ואף מי שמרבית זמנו מוקדש ללימוד, אינו פטור מלהיות "מוסיף והולך" בה. נדרש רק ה"מחייב", והיום יוצא לדרך "מחייב" נאדר, ברוב עם הדרת מלך!

קול העם

"התעוררתי בבהלה רבה וצמרמורת אחזה בי בכל גופי. בדמעות התקשרתי לאבי שיחי' וסיפרתי לו אודות החלום וביקשתי ממנו בדהיפות לחקור אחר העניין"

החלום ופתרונו: סיפורה המטלטל של משפחת קאופמן מעפולה

עבור הלקוחות לתת על כל חתיכה 5 ס"מ יותר, כדי שאם ייחתך בעיקום לא יבוא לידי גזל. והאמור הוא בכמות כ"כ קטנה עד לא מורגשת. וכן אמר פעם מוכר גוי, שכשאדון קלר מביא סחורה הוא כלל אינו בודק, כיון שהיה בטוח באמינותו. ואכן מוכר היה בדקדוקו הגדול בענייני ממונות וזכה וקידש שם שמים בזה.

זכה סבי בחיזוק עם רב מישראל ע"י מה שהתפרסם כי בלוייתו, שהייתה בשיאו של נגיף הקורונה בגל הראשון, בשעת לילה מאוחרת, השלים למניין אדם עלום שעד היום לא התבררה

הסיפור הבא נסוב אודות סבי רבי אברהם קלר ז"ל שהיה אדם פשוט ביותר אשר כל חייו בצניעות רבה ורחוק היה מן הפרסום מרחק רב. סבי ז"ל כל חייו הקפיד ביתר שאת בעניין הגזל, כך שבהספד שכתב עליו בנו, ציין שהיה מקפיד בעניין הגזל כחמץ בפסח, כאשר במהלך חייו ויתר פעמים רבות על דברים אשר היה בהם ספק גזל, וכל מה שלא היה שייך לו לא היה נוגע ולו בקצהו. וכדוגמא, בערב פסח היה מוכר אלומיניום באורך 5 מטר, והיות והיה מגיע כגליל ארוך מאוד, ציוה לנכדיו שהיו חותכים

אביהם 5 ספרים שאינם שלו. שניים מהנכדים הלכו בזריזות אל בית המדרש של הקהילה בידעם כי הותר שם ספרים. ואכן נמצאו שני ארגזים מלאים ספרים, ולאחר חיפוש בהם נמצא כי ישנו ספר אחד בלבד שאכן שייך לאחר, שהוא בנו, אבי שיח'.

הנכדים השאירו הספר שם בחשבם כי אין סברא שיוטרח משמיא עבור ספר של בנו שנמצא ברשותו, ומסתבר שהאמור הם ספרים של אנשים שאינם מהמשפחה. משם פנו לביתו של נכד נוסף, ובשומעו זאת אמר כי ברשותו ספרים רבים שהשאיר הסבא בארגנטינה, ואמר שיחפש באותם ספרים. ואכן מצא בהם ארבעה ספרים, שלושה מהם שייכים לאבי שיח' (בנו) ואחד של בתו אחרת, ובכך התברר שיחד עם הספר האחד שהשאירו בבית המדרש הרי הם חמישה ספרים הנמצאים ברשותו ואינם שלו, ומיד החזירו הספרים לבעליהם.

וכפי שאמר אחד הפוסקים שבשכונת גבעת שאול בירושלים, כי בגזל אין זה שונה בין אם הוא ממשפחתו או משכן או כל אחד אחר. לאחר מספר ימים הגיעה התמונה מארגנטינה וזיהיתי מיד את הספר, שעוסק בסיפורי הבעל שם טוב והקדוש, שהוא היה הראשון בערימת הספרים שהראה לי סבי בחלום, וזאת על פי התמונה שבחזית הספר והכריכה הישנה שבלתה.

אכן הורה הגאון רבי יצחק קולדצקי ורבים גדולים נוספים, שמצווה מאד לפרסם זאת ובפרט בזמננו אנו, שבת המקדש איננו וחרב ממנו בגלל שנאת חינום, והנה לנו ראייה עד כמה מקפידים בשמים אף על ספרים ששייכים לבן, שוודאי אינו מקפיד, ועל כל פנים מקפידים בזה שיחזיר וצריך שיהיה זכאי לרדת לזה העולם לסיים תיקונו בהחזרת רכוש שאינו שלו אשר ברשותו. "שיהיו הדברים לעילוי נשמתו הטהורה של רבי אברהם משה בן רבי חיים ז"ל", מסתיים לו המכתב המרגש.

(מתוך אור השבת 442 אב תש"פ)

זהותו. וכעת נוסף המעשה דלהלן, שגם הוא החל מתפרסם וגורם חיזוק גדול. והמעשה שהיה כך היה.

"ג' בתמוז תש"פ, בשעות הבוקר התיישבתי לנוח בין המטלות הרבות, ולפתע נרדמתי והנה אני חולמת כי אני נפגשת עם סבי רבי אברהם משה קלר ז"ל שנפטר אך לפני כארבעה חודשים, כשהוא בסלון ביתו. והיה הולך וחוזר מצד לצד באומרו "החמש ספרים - החמש ספרים", והיה נראה דואג מאוד!

בתחילה כשראיתיו לא שמתי את ליבי לדבריו, וגם לא התייחסתי ולכן המשכתי לישון. בהמשך החלום חזרתי לסלון בו היה סבי וראיתיו ממשיך בטלטוליו מצד לצד כשאומר "החמש ספרים - החמש ספרים", ואני בתוך חלומי תופסת את עצמי ואומרת: רגע, הרי סבא נפטר ומה לו פה? לכן אמרתי לו: "סבא, תחזור". ואז לקח אותי לחדר והראה לי כסא שעליו חמש ספרים ואמר לי בנחרצות: "אני צריך להחזיר את חמשת הספרים. אני לא יכול לעלות".

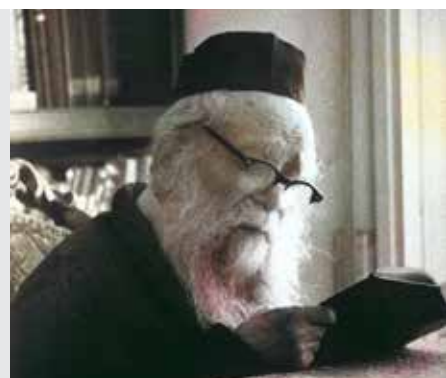
אמרתי לו מספר פעמים באופן ברור מאד: אתה תלך תחזור למקומך ואני אחזיר לך את הספרים. ואז בחלומי ראיתיו הולך לחדר אחר שהיה בו שירה וזימרה ואנשים מבני המשפחה שרקדו ושרו במקום.

התעוררתי בבהלה רבה וצמרמורת אחזה בי בכל גופי. בדמעות התקשרתי לאבי שיח', בנו של הסבא וסיפרתי לו אודות החלום וביקשתי ממנו בדחיפות לחקור אחר העניין, היות וחריפות הבקשה להחזיר את 5 הספרים נכפלה מספר פעמים במהלך החלום.

אכן אבי נכנס לבית הסבא שבירושלים אשר בו חי מאז עלותו ארצה לפני כ-3 שנים, והחל בחיפוש מעמיק אחר כל ספר וספר, כשהוא בודק את שייכותו על פי הנרשם בתחילת הספר. אך העלה חרס בידו. הוא פנה מיד אל אחותו שגרה בארגנטינה בבקשה שתואיל לחפש ולחקור היטב אם נמצאים תחת רשות

פרשת השבוע

באחד הימים כשהבחור נעדר מהשיבה, הופיע רבינו בהיכל ושאל כבדרך אגב את אחד הבחורים: "היכן בחור פלוני?" כשהחור הבחור ושמע על כך, פנה לרבינו ושאל: "האם המשגיח קרא לי?" להפתעתו השיב רבינו: "לא, סתם התעניינתי..."

"אין ראוי לאדם, כשירצה דבר מה מאנשי ביתו, שיכריחם על זה... אבל ישתדל לפתות אותם אל מה שירצהו" - דרכו החינוכית המופלאה של המשגיח הגה"צ רבי מאיר חדש זצ"ל

השל"ה הק' (פרשת ויצא דרך חיים תוכחת מוסר מד) מסביר: "אין ראוי לאדם, כשירצה דבר מה מאנשי ביתו, שיכריחם על זה על צד האונס והנצוח, אף כי הוא מושל בהם. אבל ישתדל לפתות אותם אל מה שירצהו בתכלית מה שאפשר, כדי שיתעוררו לזה

"וישלח יעקב ויקרא לרחל וללאה" וגו' (בראשית לא, ד) כאורה תמוה, מדוע הוצרך יעקב אבינו לשכנע את נשיו שיבואו עימו לא"י, והרי ה' ציוה אותו לעלות לא"י, ומה צורך יש לשכנע אותן בכך.

מעצמם. כי זה הוא יותר טוב משיעשו זה על צד האונס וההכרח. ראה כמה הרבה יעקב דברים עם רחל ולאחרי כד שיצרצו בטוב לב, ואף על פי שהקדוש ברוך הוא ציוה לו שישוב לביתו". וכך מסופר על הרב מאיר חדש זצ"ל (ספר זכרון המאיר ח"א עמ' שפג):

"המשגיח, ידעו תלמידיו הקרובים, מעולם לא ענה על שאלותיהם מיד. יהא זה שאלות במוסר או בהשקפה או שאלות הנוגעות לחייהם האישיים. תמיד היה מרבה בשאלות ובהרחבת הנושא הנידון עד כמה שניתן. היה מתבל את דבריו בדברי חז"ל הנוגעים לנושא או בסיפורים המסוגלים להאיר את העניין מזווית נוספת, שואל לדעתם ומחכה לשמוע את הערותיהם. וכך בונה יחד איתם את הנושא הנידון.

התלמידים חשו בעליל בשינוי המתהווה בנפשם. גלגלי מחשבתם החלו לנוע על מסילות חדשות ובעיותיהם שלהם זכו בתוך לבם - וזה מה שהיה חשוב למשגיח - להארה חדשה. המשגיח רצה שילמדו לחשוב, שיגיעו בעצמם להכרה ולמסקנות מתבקשות. והרחבת דבריו, המלאים חכמה, מוסר ודעת העולם, היא היא שתרמה לכך.

הדוגמא הבאה תמחיש את דרכו זאת של המשגיח, כיצד בגישה חכמה, מתוך שמירה מלאה על כבודם עורר בלב תלמידיו את המתח למחשבה, את ההרהור המחודש בנכונות מעשיהם וכיצד בתהליך מחשבתי בונה הביא אותם שהם יסיקו בעצמם את המסקנות הראויות, בהתאם.

תלמיד באחת הישיבות בהן כיהן כמשגיח, חשקה נפשו ללמוד מספר שעות בשבוע עם חברותא בישיבה אחרת. בעיני ראש הישיבה לא היה הדבר מקובל והוא גם דרש מן התלמיד להפסיק יציאה שבועית זו מן הישיבה, אולם הבחור בשלו. הוא חש בתועלת העצומה שהוא מפיק משעות לימוד אלו לעלייתו בתורה. על כן, התמיד בחברותא זו בכל יום רביעי בשבוע.

באחד מימי רביעי, כשנעדר מבית המדרש, הופיע רבינו בהיכל הישיבה. לאחר סיבוב שעשה בין הלומדים שאל כאילו בדרך אגב, את אחד הבחורים: "היכן פלוני?", כשהכוונה לבחור המדובר. המשגיח שמע מה ששמע, עזב את בית המדרש ופנה לחדרו. כשחזר התלמיד לישיבה הודיעו לו חבריו שהמשגיח חיפש אחריו. הדבר היה לפלא בעיניו: 'בוודאי המשגיח רוצה ממני משהו.

מיד פנה אל חדרו של המשגיח ושאלו: "האם המשגיח קרא לי?"

רבינו הפתיע אותו בתשובתו: "לא".

"הלא שמעתי שהמשגיח התעניין בי בזמן ה"סדר" - המשגיח לשאול את רבינו.

"סתם התעניינתי", השיב המשגיח והראה סימני התחמקות בולטים לגבי המשך השיחה בנושא. גם לו, לתלמיד היתה נוחה התחמקות זו. גם הוא לא חפץ באותה שהמשגיח יחקור אותו

מדי על מעשיו והיכן היה. זאת משום שרצה בכל מחיר להמשיך בלימוד עם חברותא זו, בישיבה האחרת.

בשבוע שלאחר מכן, הלך כמובן שוב אל החברותא הנ"ל. והנה, גם הפעם, דווקא באותה שעה, כשהמשגיח היה בבית המדרש שאל: "היכן פלוני?", ושוב, סיפרו לו חבריו על התעניינות המשגיח בו.

עתה, כשהדבר כבר חזר על עצמו פעם נוספת, הרגיש שמנוחת נפשו ניטלה ממנו. ושוב, כשניגש אל המשגיח לשאול האם רצה ממנו משהו, באה התשובה הסתמית אשר בדומה לה שמע גם בשבוע שעבר: "אה, לא היית ב'סדר'? נו, איך לומדים?... ברור היה לו שרבינו רוצה גם הפעם לעבור על כך לסדר היום.

אולם הוא, התלמיד, כבר לא היה שקט. בתוככי לבו הרגיש במתח מסויים הגואה והולך. מה קורה פה? שאל את עצמו, מדוע כל השבוע אין המשגיח מחפש אותי. ודווקא ביום רביעי, בשעות בהן אני לומד במקום אחר הוא מתעניין בי, וכאשר אני ניגש אליו הוא מבטל את העניין כאילו כלום לא קרה'. המשגיח התלמיד להפך במחשבתו: 'מה הוא רוצה לרמוז בזאת? שאני לא בסדר בכך שאני הולך ללמוד בישיבה ההיא? ואם כן, מדוע אין הוא אומר לי את הדבר במפורש?!

כך חש במלחמה הפנימית המתעוררת בקרבו. מצד אחד, חשב לעצמו, מדוע עליו לפנות אל המשגיח ולשאול אותו ישירות אם זו כוונתו? אם המשגיח שותק אזי גם הוא ישתוק! הרי אין הוא רוצה להפסיק ללמוד עם אותה חברותא. אבל בקרבו הוא שמע גם קול אחר: 'הלא המשגיח רומז משהו? וכי עלי להיות שוטה ולא להיות נרמז? הלא מדובר בר' מאיר! אבל מאידך גיסא, באמת באותה שעה לא ידע מה רוצה ממנו המשגיח, שני הקולות בלבו התנצחו ודרשו הכרעה: האם להשמע לרמזי המשגיח או לא. לבסוף, לאחר מאבק פנימי החליט שאם לא יבוא רמז נוסף מצד המשגיח, יתעלם מן העניין ולא יקדיש לכך מחשבות מיותרות.

מגיע ליל שבת והבחור דנן יורד אל ביתו של המשגיח לשתות כוס תה, כפי שנהגו התלמידים שבית רבינו היה ביתם. והנה, בשעה שעמד למזוג לעצמו את הכוס, קלטה אותו עינו של המשגיח שהרים את עיניו לרגע קט מן הספר. רבינו ברכו בכל פה בברכת "גוט שבעס" רחב, ושאלו: "נו, באתם לשתות כוס תה?"

התלמיד, הנבוך קמעה, השיב בחיוב. "אולי נשתה ביחד?" המשגיח, "הלא גדולה לגימה שמקרבת".

הכין הבחור כוס תה למשגיח ולעצמו והמשגיח ביקשו לשבת לידו. ואז, אגב שתיית התה החל המשגיח לספר לו סיפורים.

המשגיח הפליג בזכרונות מבריחת הישיבה בימי מלחמת העולם הראשונה לקרמנצ'וג. באותם הימים כששהו באותה עיר, היתה סכנת גדולה להלך ברחובותיה. הפורעים שלטו בהם ופגעו ביהודים ככל שהתאפשר להם הרבר. ראש הישיבה, הגאון רבי

משה מרדכי אפשטיין זצ"ל - סיפור המשגיח - היה נוהג להשמיע את שיעוריו בביתו.

באותו ליל שבת רצה הגר"י רודרמן זצ"ל ללכת לשמוע את שיעורו של ראש הישיבה. היתה זו העזה גדולה מצידו. כי כאמור, נמנעו היהודים לצאת לרחובות במיוחד לא בלילות. ואכן, נתפס הגר"י רודרמן זצ"ל על ידי הפורעים שהפשיטוהו, בליל חורף רוסי, מבגדיו ולקחוהו לאן שלקחוהו. איך שהוא נודע הדבר לראש הישיבה. הוא לא היסס ועל אתר החליט להתעלם מן הסכנה הנשקפת ולצאת מביתו כדי לנסות להציל את אחד מבחירי התלמידים של הישיבה. בס"ד חפץ ה' הצליח בידו, והגר"י רודרמן ניצל.

זה היה סיפור אחד. התלמיד לא קלט עדיין מה מסתתר מאחורי הסיפור הנ"ל ומה משמעותו ברגע זה, בליל שבת, בביתו של רבינו אגב שתיית כוס תה. רבינו המשיך וחרז מחרוזת שלימה של סיפורים, שלאט לאט התקשרו למסר ברור. ראשי הישיבה מסורים בלב ונפש לתלמידים כבניהם ומוכנים לכל מסירות נפש כדי להצילם ולהיטיב להם.

ולבסוף, סיפור סיפור בו היה קשור רבינו עצמו.

היה זה בתקופת המחטרות, בטרם קום המדינה. במציאות ששררה באותם הימים, סחפה ההתלהבות למאבק נגד הבריטים את בני הנוער ורוח עוועים זו הגיעה גם אל בין כתלי הישיבות.

תלמיד חדש בישיבה, המשיך רבינו בסיפור, אשר התקבל אליה באותם הימים, והוא בן לאחת המשפחות המכובדות בירושלים, זכה ללמוד עם חברותא מעולה. חברותא זו היה בחור מבוגר ממנו בכמה שנים, למדן ועמקן, שלמד בהתמדה. באותה תקופה היה קשה למצוא חברותא טובה. אווירת הימים פגעה בישיבה, על כן, ראה התלמיד הצעיר לעצמו זכות שהצליח בכך.

אולם, באחד הימים נודע לו למשגיח שחברותא זו נראה בחברתם של אנשים מן המחטרות שפעלו אותה עת נגד הבריטים.

"סברתי", אמר המשגיח באותו ליל שבת על כוס תה, "שאם בחור בגילו נפגש איתם הרי אין זה רק מכח הסקרנות. הוא כבר עבר את גיל הסקרנות. אם הוא נפגש איתם בוודאי משהו מתבשל אצלו. והואיל", המשיך המשגיח ואמר, "ולא היה לו רב הרי אין מי שידריך אותו כראוי. זהו מצב מסוכן, שכן ברור היה שבסופו של דבר יצטרף אל המחטרת. אמנם בישיבה לא הורגש שום דבר כלפי חוץ. הבחור למך הלאה בהתמדה ראוייה לשבח".

המשגיח לא טיפל בבחור זה, כי אם בצעיר שלמד איתו חברותא. על סמך השערה זו קרא לצעיר ושאלו: "עם מי אתה לומד?" כשהשיב לו: "עם פלוני", הגיב המשגיח ואמר: "הוא לא מתאים לך". סתם ולא פירש. התלמיד הלז לא הבין מה המשגיח רוצה ממנו. "הלא אנו לומדים מצויין". והמשגיח בשלו: "אני רוצה שתעזוב אותו". ושוב אמר התלמיד הצעיר: "אבל המשגיח יודע שקשה היום להשיג חברותות!". ורבינו - בשלו: "ה' יעזור, אל תדאג".

לאחר לחצים חוזרים ונשנים עזב הצעיר את החברותא מבלי

להבין מדוע. ובאמת, היה לו קשה. הוא לא מצא תחליף לחברותא זו שהיתה לו ו"הייתי צריך לחזק אותו מדי פעם בפעם לבל יפול ברוחו, כי קשה היה לו מאד ללמוד לבד".

זמן החורף בישיבה עבר והחברותא המצויינת אכן הצטרף למחטרת. עתה, לאחר שנודע הדבר ברבים הודו לי", סיים המשגיח את סיפורו, "שצדקתי כאשר לא הרשיתי לצעיר דגן ללמוד איתו. כי הוא בוודאי לא היה עומד בפיתוי של החברותא הלמדן והמבוגר ממנו, ללא כל ספק גם הוא היה מצטרף בהשפעתו של הלז לאצ"ל וזונח את חיי התורה. אז מוטב היה לו שלא ילמד חצי שנה עם חברותות טובות, מאשר להפסיד את כל העולם הרוחני שלו".

עד כאן סיפוריו של המשגיח שהשמיע על מספר כוסות תה ששתה בצוותא עמו. כל אותה עת חש התלמיד כי המשגיח "סוגר" עליו עם מחרוזת סיפורים מכוונת זו. והכל כאילו בדרך אגב, כשהמשגיח מדי פעם מתבל את דבריו בפירושים לפרשת השבוע, כדי להעניק לו לתלמיד פסק זמן למחשבה. פעם אחר פעם, שמע באותן שעותים שישב במחיצת המשגיח, סיפורים על מסירות נפשם של ראשי ישיבות לתלמידיהם וסיפורים על תלמידים שרבותיהם הורו להם הוראות שאינן מובנות להם, ושמעו להוראותיהם ולא נכשלו.

בסופו של אותו ליל שבת היה ברור לו מה רוצה ממנו המשגיח, בעוד שלמעשה לא דרש ממנו דבר. הוא קלט כראוי את המסר שמאחורי כל מה שסופר לו. והנה הוא רואה כיצד נקלע שלא ברצונו לתוך מבחן נפשי האם יהיה מוכן להקשיב לרבו המסור לו, גם אם אינו מבין בדיוק מה הוא רוצה ממנו אם לאו. בתוככי לבו הרגיש במלחמה פנימית בין החובה לשמוע ככל אשר יורוך לבין הרצון העצמי השזור גם בגאווה של אדם צעיר "היודע הכל".

לפני שנפרד מרבינו סיפר לו המשגיח, ושוב כאילו בדרך אגב, שבסלבודקה היו שתי ישיבות, האחת "כנסת ישראל" ואילו השניה "כנסת בית יצחק". והיו תלמידים שלמדו ב"כנסת בית יצחק" ובאו לשמוע שיעורים ב"כנסת ישראל", והיו תלמידים שהדבר היה טוב להם אבל לאחרים הדבר לא היה טוב...

בזאת נגמרה השיחה הארוכה שהחלה ברצון התלמיד לשתות כוס תה.

הימים שלאחר שבת לא היו קלים עבורו. הוא הרגיש ששעת ההכרעה מתקרבת. עד יום רביעי עליו להחליט אם הוא ממשיך ללמוד מחוץ לישיבה או נכנע לרצונו של המשגיח. שני הרצונות נאבקו בקרבו. הוא הרגיש היטב כיצד כל גאוותו על שיקול דעתו עומדת עתה למבחן. יום רביעי מתקרב, ולמעשה הרגיש שבעצם אין לו ברירות רבות ועליו להשמע לרצון המשגיח.

ביום שלישי אחרי השיחה של המשגיח, ניגש אליו ואמר: "אני רוצה לדבר עם הרב. אני מבין שהרב רוצה שלא אלך ללמוד עם החברותא שלי בישיבה השניה".

המשגיח לא הגיב, שתק.

"אני מבין", המשיך, "שכל מה שהרב דיבר איתי בליל שבת מטרתו היתה לומר לי שגם אם הרב כעת לא יכול להסביר לי מדוע עלי לא ללכת לשם, הרי עלי לא ללכת ולדעת שלא כדאי לי ללכת. ואני באמת לא מבין למה לא, כי אני הרי עושה 'שטייגן' בלימוד זה".

"נו", היתה תשובתו הקצרה של המשגיח, "יש דברים שלא מבינים מיד".

"אני מוכן", המשיך התלמיד את דבריו ואמר, "למסור את עצמי לרב, אבל אני רוצה שזה לא יהיה חד פעמי".

רבינו חייך ונענע בראשו.

לימים סיפר התלמיד: "הוא השיג אצלי באותו רגע את ה'עשה לך רב', הוא שבר בקרבי את הגאווה הטבעית, את ה'חשבונות' עליהם בונה האדם את עולמות הפנימיים שלו. זו היתה הפעם הראשונה שטעמתי את טעמה של מלחמה פנימית עמוקה, מלחמה, הבונה את האדם. היא הועילה לי. היא פתחה בפני את הפתח להתבטלות בפני הרב שאין כמוה לתועלת. והכל, מבלי שיאמר לי את הדברים במפורש, מבלי שיטיף לי מוסר".

(ע"פ מאמר מאת הרב פנחס זרביב שליט"א בספרו 'למעשה')

חדש בקו השיעורים

'ביאורי התוספות'

שיעורים מבוארים ורהוטים על פירוש התוס' לפי סדר הדף היומי מפי הרב דוד בוק שליט"א
שמעו ותחי נפשכם

077-2222-666 שלוחה 2-10

חדשות דרשו

"מה ש'דרשו' מלמד אותנו זה שלושה דברים, שבעצם משתלבים יחד ותלויים זה בזה: ללמוד, לחזור, ולדעת"

הרה"ג רבי יוסף הורן הי"ו, מוותיקי הנבחרים ב'דרשו', מספר על מה שקיבל מ'דרשו' ומה זה 'דרשו' בעיניו

אתה לומד אחרת. זה בדוק ומנוסה, ורואים את זה בחוש. כל הלימוד מקבל צורה יותר רצינית, יותר יסודית ומעשית. אתה חייב לסכם את הדברים, לצאת ברור, מחודד. אתה לא יכול להגיע למבחן עם ידיעה שהיא 'בערך', כי במבחן אין ל'בערך' שום ערך". הרב הורן נבחן כיום על משנה ברורה, בתוכנית 'הדף היומי בהלכה'. היתה תקופה שלא עשיתי מבחני 'דרשו', וזה היה חסר לי", הוא מספר, "החלטתי לחזור לזה, לפחות בלימוד 'הדף היומי בהלכה' אם לא בלימוד הש"ס, כי למרות שלמדתי משנה ברורה גם קודם לכן, אף פעם לא הצלחתי לעשות קנין אמיתי ולסיים את כל המשנה ברורה מקצה לקצה. נכנסתי לתוכנית הלימוד ב'דרשו' ולראשונה זכיתי לסיים את כל ששת חלקי המשנה ברורה. איזו זכות נפלאה!!! כמובן שכבר לא ויתרתי והמשכתי להיבחן גם במחזור השני של הדף היומי בהלכה, ואכן זכינו ואנחנו עכשיו כבר בסיומו של חלק ה', ובשנה הבאה נזכה לסיים את המשנה

אחד מאותם אלפים בודדים שזכו להשתתף במבחן הראשון של 'דרשו' על הדף היומי, לפני 17 שנה, היה הרב יוסף הורן, אברך כולל חשוב הקודש על התורה והעבודה, שמתייצב מדי חודש במוקד המבחן הקרוב לביתו, ובוחן את ידיעותיו במה שלמד בחודש האחרון.

"המבחן הוא הזמן שבו אתה נותן דין וחשבון לא רק איך למדת, אלא גם כמה הספקת. אתה לא יכול לבוא למבחן על 20 דפי משנה ברורה לאחר שלמדת רק עשרה דפים. אתה תעשה מעצמך צחוק. כדי להיבחן אתה חייב להספיק וללמוד את כל הדפים הנדרשים עד מועד המבחן, וזה לדעתי הרווח הגדול ביותר שמרוויחים הנבחרים ב'דרשו' מעצם קיום המבחן.

"הרווח השני הוא כמובן העמידה שלך לכור המבחן, לבדוק את עצמך עד כמה אתה יודע מה שלמדת, והרווח השלישי והלא פחות חשוב הוא, הלימוד. כשאתה יודע שתיבחן על תלמודך,

זו הפעם השניה".

הרב הורן מדגיש כי העובדה שהוא הצליח לסיים את המשנה ברורה כולו, נזקפת לא רק לזכות עצם קיום המבחנים, אלא גם ללימוד עצמו הנעשה מתוך 'משנה ברורה' במהדרות 'דרשו', עם פירוש ה'ביאורים' ומוספים'.

"זה נותן טעם אחר ללימוד. הנושאים הנלמדים מקבלים צבע, הם מקבלים צורה, זה הופך להיות נושא מעשי. זה לא מושג הלכתי רחוק מהלב, אלא משהו שהאחרונים מדברים ע ליו בדורנו, עם המושגים שלנו, בשפה שמוכרת לנו כיום ועל מכשירים או צורת התנהגות שאנחנו מכירים כיום. זה לימוד אחר, הרבה יותר קרוב ללב, הרבה יותר מובן בדור שלנו".

אם נבקש ממך להגדיר בקצרה את המהות של 'דרשו' בעיניך, מה תענה לנו על כך?

"דרשו' זה ארגון שמלמד אותנו זה שלושה דברים שהם בעצם משתלבים יחד ותלויים זה בזה: ללמוד לחזור ולדעת".

"הרעיון הוא שלא מספיק ללמוד דף היומי'. צריך ללמוד ואחר כך לחזור ולבסוף גם לדעת את הדף היומי, זה היסוד של 'דרשו' וזה סוד ההצלחה של נבתי 'דרשו'.

"ועל כך אנחנו חייבים הכרת הטוב גדולה לארגון ולעומדים בראשו, על זה שלימדתם אותנו שאנחנו יכולים לדעת הרבה יותר ממה שחשבנו שנצליח לדעת. מסתבר שאין גבול לכמה שאדם יכול ללמוד, לחזור, לשנן ובסייעתא דשמיא גם לדעת.

"יתירה מזאת, הארגון גם לימד אותנו איך ללמוד, זה לא רק בגמרא, לא רק במשנה ברורה, זה בכל לימוד ובכל מקום, כשלומדים, צריכים להבין עד הסוף, בלי 'לעגל פינות', בלי לדלג על ההסבר המלא והמפורט, ובלי לרמות את עצמך שאתה יודע, בזמן שאתה לא באמת הבנת. ואחרי הלימוד מסמכים, ולאחר מכן חוזרים על הנלמד שוב ושוב עד שלבסוף יודעים בסייעתא דשמיא. ובדיקוק על זה אמרו ח"זל, יגעת ומצאת - תאמיני!".

השו"ת היומי

האם מותר לאכול אשכולית אחת ישר מהעץ בלי לעשר?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

תשובה: במשנה ט' מבואר שיש חילוק בין תאנה לגפן ורמון, שבעוד שבתאנה מותר לתלוש אחת ולאכול, בגפן צריך לגרר גרגיר גרגיר, ורמון גם הוא נחשב כמה פירות וצריך לאכול גרגיר גרגיר. ולפי"ז יש לדון באשכולית האם דינה כתאנה או כרמון. ובשערי צדק להחיי אדם (פ"ג סי"ז) כתב שתפוח דינו כרמון כיון שאין אוכלים אותו בפעם אחת, וכן החזו"א בדמאי סי' ז' ס"ק כ"ד כתב שתפוח זהב [תפוזים] אין אוכלים בבית אפילו אחת אחת, וסיים וצ"ע.

שאלה: קבוצת בחורים ביקרו בחצר של חבר שלהם והנה בחצר אילן ובו אשכוליות, ובראותם את הפירות כי תאווה הם לעיניים וכי נחמדים לאכול רצו לאכול מן הפירות, והתחילו לדון האם חייבים לעשר. נענה אחד מהחבורה שהדבר מפורש במשנה במעשרות פ"ג משנה ה', תאנה העומדת בחצר אוכל אחת אחת ופטור. נענה לעומתו אחד מהחבורה ואמר לו, שהמורה הלכה מתוך משנה נקרא בגמרא מבלי עולם, כי יש הרבה חלוקי דינים וצריך הוראת חכם. ובכן, שאלו את הרב האם מותר לתלוש אשכולית אחת ולאכול בלי לעשר?

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

שני בני לומדים באותה ישיבה - האם מותר לי לשאול את אחד מהם האם אחיו לומד טוב?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

לשאול על כך, אלא כאשר מטרת שאלתו היא לתועלת, כדי שאם יודע לו שפרש מן התורה יזרזנו על להבא, שאז בודאי מותר ונכון הדבר, וגם לנשאל מותר אז להשיב על שאלתו. אבל אם שואל זאת כסקרנות גרידא, משמע מדבריו שאפילו לאב אין לספר. אולם יש שהעיר (קונטרס מתורת הלשון) שגם כאשר האב עצמו אינו יכול להשפיע על בנו, מכל מקום מותר לו לברר על מצב בנו, כדי שאם ישמע שנחלש ברוחניות וכדומה, יבקש מאחרים שיש להם השפעה על בנו שיסייעו לו בזה. ומלבד זאת, ישנה תועלת כשידעו האב והאם על מצב בנם, כדי שיוכלו להתפלל על כך מעומק ליבם, שיתכן שגם זה נחשב לתועלת.

בכלל ח' סעיף יא אנו למדים שאיסור לשון הרע חל גם בין אנשים קרובים זה לזה, "ואפילו אח על אחיו אצל אביו, גם כן לשון הרע גמורה היא". ה'חפץ חיים' מוסיף, כי "אפילו אם הוא מכוון בסיפור כדי שקרוביו יוכיחוהו על זה, גם כן אסור, היה לו להוכיחו תחילה בינו לבין עצמו, ולא לילך תיכף ולספר קלונו. אם לא שהוא משער שתוכחתו לא תועיל לו, אז מותר".
בביאורים ומוספים מציינים כי כמו כן לענין שמיעת לשון הרע של אב על בנו, כתב החפץ חיים לעיל (כלל ד סי"א בהגה"ה) שמצוי שהאב מתעניין במצבו וענינו של בנו הדר בעיר אחרת, ושואל גם כן על תורתו, אם לומד הוא עדיין או לא, וכותב שאין היתר לאב

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מהו פשר הכינוי "דבר אחר"?

פסחים ג

"חד אמר: שויתנין האי שמעתא כדבר אחר מסנקין"

בעלי סימן אחד, ולא יותר".
בתשבי (ערך דבר) כתב שהטעם מדוע חז"ל קורין ל"חזיר" - "דבר אחר", (פסחים ג: עו: וברש"י שם, ועוד), "כדי שלא להזכיר שמו בפני התינוקות וידרשו וישאלו עליו ויבואו לידי אכילה, כמו שאין זוכרין שם לחם בפסח מטעם זה".
ובהגהות לר' ישעיה פיק זצ"ל שם העיר דלפי"ז מדוע לא חששו בשאר מינים טמאים, וביאר שם טעם אחר, ע"פ מש"כ רש"י (בראשית כו, לד ממדרש תהלים מזמור פ) "שהחזיר כשהוא שוכב, פושט טלפיו לומר ראו שאני טהור", הלכך נקרא "דבר אחר", כלומר שהוא דבר אחר ממה שהוא מתראה בעצמו. (ועיי' נפש חיה מרגליות סי' קנ"ו סקט"ז).

(קב ונקי)

בחולין (נט.), תני דבי ר' ישמעאל "ואת הגמל כי מעלה גרה הוא" - שליט בעולמו יודע שאין לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל, לפיכך פרט בו הכתוב הוא. "ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא" - שליט בעולמו יודע שאין לך דבר שמפריס פרסה וטמא אלא חזיר, לפיכך פרט בו הכתוב הוא.
במהרי"ץ חיות שם כתב: "הכוונה שהתורה נתנה בזה סימנים שהיא מן השמים, אחרי אשר האנשים חוקרים בכל מטמונות הטבע ומוצאים בכל עת במדינות החדשות בריות גדולות וחיות נפרדות אשר לא נודעו לקדמונים, ובכל זאת לא מצאו עוד בהמה או חיה אשר תהיה מעלת גרה לבד, זולת הגמל, ומפרסת פרסה לבד, זולת החזיר, ולפיכך פרט הכתוב להודיע שרק הוא השליט בעולמו ויודע כל יצוריו, שרק אלו המפורשים בתורה לבד, המה

באיזו שעה בערב יום טוב מותר להסתפר?

ולכתחילה יש להסתפר לפני חצות היום, כיון שעל פי הקבלה לא ראוי להסתפר לאחר זמן תפילת מנחה. אולם, מי שזמנו לפני חצות היום דחוק, רשאי להקל ולהסתפר עד לזמן 'מנחה קטנה'. ובדיעבד, ניתן להסתפר אף לאחר זמן זה, עד לשקיעת החמה.

[שו"ע תקלא, א, משנ"ב א-ב, ושעה"צ א-ב; ביאורים ומוספים דרשו, 1-2]

מצוה לספר את שיער הראש (והזקן - לאלו הנוהגים בכך) לפני יום טוב, כדי להראות כְּאֹת בימי החג, ועיקר המצוה - להסתפר בערב יום טוב ממש. והנוהגים להסתפר באופן שמגלחים את שערות הראש עד לשורשן - אם הסתפרו בתוך שלושים יום לפני החג, אינם זקוקים לתספורת נוספת בערב החג, כיון שִׁירָאו כראוי גם בלעדיה.

האם מוצר לעצב פאה נכרית בחול המועד?

Yaakov Lederman FLASH90

שהסתפר בערב החג, ויטעו לחשוב כי אף למי שלא הסתפר בערב החג מותר להסתפר בחול המועד.

ועיצוב, או תיקון, של פאה נכרית, אסורים אף הם בחול המועד, אך לא משום איסור תספורת, אלא משום שיש במלאכה זו 'מעשה אומן', האסור בחול המועד; ויש שמתיר זאת.

[שו"ע תקלא, ב, משנ"ב ג, וביה"ל ד"ה אין; ביאורים ומוספים דרשו, 4]

מותר לעשות מלאכה בחול המועד לצורכי הגוף, ואף על פי כן, אסרו חכמינו ז"ל להסתפר בחול המועד, ואף כשהתספורת נעשית בידי סֵפֶר גוי. וטעם האיסור, כדי לזרז את העם לקיים את מצות התספורת בערב החג לכבוד החג, (ראה לעיל).

ואף מי שקיים מצוה זו, דהיינו שהסתפר בערב החג כדין, אסור לו לשוב ולהסתפר בחול המועד, מפני הרואים, שאינם יודעים

מי שהספֵר שבשכונתו לא עבד בימים שלפני החג - האם מותר לו להסתפר בחול המועד?

להסתפר בחול המועד.

ודוגמה לדבר: אדם שאבד לו חפץ יקר ערך, והיה עסוק בחיפוש אחריו במשך כל הימים שלפני החג, ולא מצא פנאי להסתפר; או שהספֵר שבשכונתו לא עבד בימים שלפני החג, וכעת הוא נאות לספרו בחול המועד.

[שו"ע תקלא, ג, משנ"ב ה, ושעה"צ ז]

בהמשך לאמור: מי שלא היה באפשרותו להסתפר לפני החג, מחמת אונס מסוים - אם האונס הוא חד משמעי, דהיינו, שברור כי אונס זה אכן מונע את האפשרות להסתפר, (ראה תקציר למחר), הריהו רשאי להסתפר; אולם, אם האונס אינו חד משמעי, דהיינו שאכן אירע מאורע מסוים שבגינו לא הסתפר, אבל אין הדבר גלוי וברור שמאורע כזה מונע את האפשרות להסתפר - אינו רשאי

* נחלקו ראשונים אם איסור המלאכה בחול המועד הוא מדאורייתא או מדרבנן, ולמרות שמדברי השולחן ערוך נראה כי האיסור הוא מדרבנן, אין להקל כדעה זו כי אם במקרה של 'צורך גדול'.
* מותר לטלטל מוקצה בחול המועד, להפריש תרומות ומעשרות, ולטבול כלים, אף כשאין בפעולות אלו צורך בחג; וכן מותר לדבר על אודות דברים שאסור לעשותם בחול המועד.
* בחול המועד יש ללבוש בגדים הנאים מאלה של ימות החול; והיו מגדולי ישראל שנהגו ללבוש בחול המועד בגדי שבת, וכן מנהג רוב ישראל בימינו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לשתות חלב שיש עליו פיקוח ממשלתי ואין עליו השגחת כשרות?

מלחמה, ליולדות, ולקטנים. ויש אומרים שמעיקר הדין החלב מותר בשתייה, אבל רצוי להחמיר בדבר; ולדעתם, למעשה, אין להקל בכך בשעת הדחק. ויש אומרים שאין להקל כלל בשתיית חלב זה.

[משנ"ב תקה, ט; ביאורים ומוספים דרשו, 7]

חלב שנחלב על ידי גוי ללא השגחת ישראל, אסור בשתייה מדרבנן, מחשש שמא עירב בו הגוי חלב טמא, והדבר אינו ניכר. ובמדינות שבהן קיים בזמננו פיקוח ממשלתי על ייצור החלב, והמערב חלב טמא בחלב פרה ללא יידוע הצרכנים על כך צפוי לקנסות ולעונשים - יש שהקלו בכך לאנשים חלושים בשנות

הלוח היומי

ח' בכסלו | רבי משה ב"ר יצחק בונמ'ס מייזליש זצ"ל בעל 'מהדורא בתרא' למהרש"א

יארצייט:

תכ"ט: רבי משה ב"ר יצחק בונמ'ס מייזליש זצ"ל בעל 'מהדורא בתרא' למהרש"א תרי"א: רבי אשר לעמיל ב"ר אברהם לעווי זצ"ל אב"ד גאלין תרכ"ה: רבי אברהם הכהן יצחקי מתונים בעל 'משמרות כהונה' תרל"ב: רבי אהרן ב"ר מרדכי מטשערנאביל זצ"ל תש"ב: רבי פינחס דוד ב"ר שמואל שמעלקא הלוי הורוויץ מבוסטון זצ"ל תש"ב: רבי דוד ב"ר שמואל מסוכטשוב זצ"ל בעל 'חסדי דוד' תשמ"ח: רבי נחום דוד משה ב"ר יחיאל מיכל מטורקא-סטרעטין זצ"ל

להיות סמוך על שולחנו של הבורא

הג"ר חיים פנחס שיינברג אמר: "כאשר יש לאדם משכורת מסודרת הוא לומד את שער הבטחון בחדווה גדולה, אולם אם ח"ו אין לו פרנסה, נשכח אצלו שער זה. והגדלות האמיתית היא, בכל מצב להיות דבוק בבטחון". והוסיף: "כאשר היתה מפולת במניות באמריקה הרבה ירדו מנכסיהם וחלקם שלחו יד בנפשם, אך כאשר אדם סמוך על שולחנו של הבורא, שמחתו שמחת עולם ורגוע כגמול עלי אמו".

(אורחות הרב ורה"י (הגר"ח"פ שיינברג) עמ' נה)

נשתדל ללמוד בספרי המוסר העוסקים בענייני בטחון בהשי"ת, ובכך נזכה לקנות את מידת הבטחון

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il